

LETSELSCHADE NEWS

JAARGANG 3 - NUMMER 9 - WINTER 2013

GRATIS
ABONNEMENT VOOR
ADVOCATEN, EXPERTS EN
SCHADEREGELAARS
Meld aan via de site!

Wie krijgt de
PIV Giraffe 2013?

Interview met Jan van Dijk:
**AFSCHIED VAN DE
SLACHTOFFERPROFESSOR**

Advocaat Stephan Wijnkamp;

**HELIKOPTERCHASEN IN
HET OOSTENRIJKSE TIROL**



Een interview met ski- en bergsportrechtadvocaat Stephan Wijnkamp

HELIKOPTERCHASEN IN HET OOSTENRIJKSE TIROL

Stephan Wijnkamp is als letselschadeadvocaat gevestigd middenin de skigebieden van Tirol in Oostenrijk en heeft zich daarbij gespecialiseerd in het ski- en bergsportrecht. Even was er aandacht voor aansprakelijkheid in de sneeuw toen Prins Friso in februari vorig jaar slachtoffer werd van een skiongeval. Ski- en bergsport is echter een zeer bijzondere tak van sport in de advocatuur en in Nederland nog onbekend. Ten onrechte omdat ook dit jaar weer honderdduizenden skiliefhebbers afreizen naar de sneeuw en vele door toedoen van anderen met een gipsvlucht terug naar huis zullen moeten. Reden voor onze redactie om in deze wintereditie en voor het begin van het skiseizoen een interview met deze superspecialist te doen.

Door hoofdredacteur Rob Vermeeren



Hoe ben je eigenlijk in Oostenrijk terechtgekomen?

"Dat is een lang verhaal, maar het komt erop neer dat mijn vrouw en ik fanatieke bergsporters en skiërs zijn. In de zomer klimmen we graag en in de winter staan we op de ski's - meestal buiten de piste - en maken we skitoertochten. Op een gegeven moment kreeg mijn vrouw, die oorspronkelijk uit Duitsland komt en anesthesist en Mountain Medecin arts is, een aanbod van een ziekenhuis in Tirol. We hebben niet lang na hoeven te denken en hebben het aanbod geaccepteerd en zijn naar Tirol geëmigreerd. Ik heb toen mijn advocatenpraktijk in Nederland geleidelijk afgebouwd en mijn vrouw is als alpine-ongevallen gespecialiseerde arts op de helikopter terechtgekomen."

En toen?

"Tijdens de 'afbouwfase' heb ik de skilerenopleiding gevolgd en eerst een seizoen in Fiss Serfaus als skileraar gewerkt. Daarna heb ik het hogere Landesskilerarendiploma in Tirol gehaald, waardoor ik nu ook bevoegd ben om met gasten buiten de piste te skiën. Op een gegeven moment begon het advocatenbloed toch weer op te borrelen nadat er mensen bij me waren gekomen om juridisch advies na een skiongeval. Ik heb mij toen in Innsbruck als advocaat kunnen inschrijven en bijbehorende opleiding gevolgd. Dat was ook wel nodig. Het Oostenrijkse recht, en vooral het procesrecht, is behoorlijk

anders dan het Nederlandse recht. De schadevergoedingen voor letselschade zijn anders gestructureerd en beduidend hoger. Met ondersteuning van mijn drie kantoorgenoten kan ik de juiste kwaliteit aan cliënten bieden. Door parttime te werken is er ook nog tijd voor mijn hobby."

Ben je dan ook nog steeds skileraar?

"Ja, dat klopt. Ik werk nog steeds in principe twee dagen in de week als skileraar. Ik kan de tijden wel min of meer flexibel invullen. Tijdens de carnaval/krokovakantie, de Hollandse weken zoals ze hier zeggen, heb ik altijd mijn vaste skiklanten. Dan werk ik fulltime voor de skischool!"

Je bent ook lid van de Oostenrijkse Bergrettung? Wat houdt dit eigenlijk in?

"De Bergrettung is de reddingsorganisatie die mensen in nood uit het hooggebergte haalt. Je moet daarvoor over genoeg ervaring en vaardigheden beschikken. Je moet bijvoorbeeld binnen een bepaalde tijd in de winter een bepaalde top van een berg beklimmen en vervolgens met ski's afdalen. Natuurlijk niet op een piste maar ergens waar geen liften en pisten zijn. Daarnaast moet je een bepaalde moeilijkheidsgraad met gewone bergschoenen kunnen klimmen en je in rotsgebieden goed kunnen bewegen. Als je dit allemaal doorstaan hebt, kun je aan de opleiding beginnen. Je wordt dan in een aantal weken geleerd gevaren te

herkennen, oplossingen te bedenken, en reddingstechnieken te beheersen."

Je bent dus Bergretter, Landesskileraar en in beide landen advocaat?

"Ja, zo is dat. De combinatie helpt mij enorm. Zoals het mij ook helpt dat mijn vrouw als arts naast haar werk in het ziekenhuis, ook met de reddingshelikopter vliegt en daardoor ski- en bergsportletsel goed kan beoordelen. Zonder voldoende ski- of bergsportervaring is het moeilijk dit soort zaken goed te doen. Om een eerste inschatting te kunnen geven over de schuldvraag zal toch voldoende praktische kennis en ervaring aanwezig moeten zijn. Hoe kun je anders beoordelen wie wat verweten zou kunnen worden of wat wel en niet kan kloppen in het verhaal dat de cliënt vertelt? Verder wordt in skirechtprocedures vaak van de Lokalaugenschein - de waarneming ter plaatse - gebruik gemaakt waarbij eigenlijk de ski-technisch deskundige het geschil beslecht. Mijn achtergrond als skileraar en Bergretter is dan wel fijn. Het helpt zeker een positief resultaat te bereiken. Overigens geldt dit niet alleen voor advocaten, maar eigenlijk voor alle betrokken beslissers of adviseurs zoals rechters en schadebehandelaars bij verzekeraars. Taal is uiteraard ook belangrijk. Zelfs tolken in de rechtszaal hebben moeite goed te vertalen en dan kan een zaak wel eens 'in die Hose gehen'."



Ken je de recente uitspraak van het Hof Leeuwarden in een ski-ongevalzaak?

“Ja, het betrof een zaak tussen twee Nederlandse broers en een neef die met elkaar in Frankrijk zijn gaan skiën. De ene broer skiede schuin links achter de andere broer die een kind op één ski moest ontwijken en botste daardoor tegen zijn broer met ernstig letsel tot gevolg. Gesteld werd dat de FIS regels geschonden zijn en daardoor onzorgvuldig is gehandeld. De FIS regels zijn gedragsregels speciaal gemaakt om ongevallen bij de skisport op de piste te vermijden. Vooral de FIS regels 2 en 3 zouden geschonden zijn. Regel 2 houdt in dat er op zicht moet worden geskied en dat tempo en spoor zo gekozen moeten worden dat andere pistengebruikers niet in gevaar worden gebracht. Regel 3 houdt in dat de van achter/boven komende skiër zijn route zo moet kiezen dat hij de voor hem bevindende persoon niet in gevaar brengt.”

“De Rechtbank had het slachtoffer opgedragen te bewijzen dat zijn broer op een afstand van een tot twee meter (schuin) achter hem aan heeft geskied. Daarmee zou dan de onzorgvuldigheid zijn

bewezen. Fout dus. De Rechtbank heeft op dit punt niet begrepen waar het om ging. Niet alleen afstand is relevant voor de vraag of er onzorgvuldig is geskied, maar alle omstandigheden zoals snelheid, weer, eigen vaardigheid, het zicht van de broer op de situatie, moeilijkheidsgraad van de piste op dat deel, de keuze van het spoor, en bovenal het feit dat het slachtoffer van achter is geraakt. Het slachtoffer slaagde er natuurlijk niet in het opgedragen bewijs te leveren en de schadeclaim werd afgewezen. Het slachtoffer ging terecht in beroep.”

“Het Hof nam tussen de groepsleden een sport- en spelsituatie aan en besliste dat een hogere mate van onzorgvuldig handelen voor het aannemen van aansprakelijkheid noodzakelijk was. Het buiten groepsverband skiën, ziet het Hof niet als een sport- en spelsituatie. Het Hof vergat dat er juist bij wintersport, de naam zegt het al, sprake is van een sportsituatie en dat de FIS regels juist voor deze sportsituatie zijn geschreven. Er is dus al een verhoogde zorgvuldigheidsmaatstaf. De bergsportlanden erkennen ook deze FIS regels als zorgvuldigheidsmaatstaf. En als Nederlanders onderling in

groepsverband skiën zouden deze ineens buiten spel kunnen worden gezet?! Zodra dezelfde Nederlanders in eenzelfde groep met hun Duitse vakantie vrienden zouden hebben geskied zou de zorgvuldigheidsmaatstaf dus weer anders komen te liggen?! Dan moet men plotseling wel uitkijken. Cassatie is voor zover ik weet niet aangetekend, wat natuurlijk jammer is.”

Hoe had het dan wel gemoeten?

“De groep skiede met ongeveer gelijke snelheid rechtuit naar beneden. De achterop komende broer heeft waarschijnlijk zijn controle verloren door het te laat zien van het kind en heeft dus niet op zicht en voor zijn vaardigheid te snel geskied. Bij te snel skiën kijken skiërs voornamelijk op de skipunten en verliezen het overzicht. Dat is de oorzaak van het ongeval dus en dat levert schending van de FIS gedragsregels op. Daarnaast heeft hij in ieder geval zijn spoor zodanig gekozen dat hij zijn vóór hem skiënde broer in gevaar heeft gebracht. Hij heeft hem immers geraakt. Dat was dus al een schending van de FIS regel en dus een onzorgvuldige handelswijze.”

Ging er nog meer mis?

“Nou ja, art. 17 van de Rome II Verordening op basis waarvan de FIS regels in Frankrijk voor de beoordeling van de aansprakelijkheid maatgevend zijn, is helemaal niet toegepast. Of er een verwijtbare gedraging heeft plaatsgevonden moet naar de Franse lokale wetgeving daar worden beoordeeld en niet op zijn Nederlands zoals hier.”

Zou jij de procedure in Nederland aanhangig hebben gemaakt?

“Dat is de vraag. Strategisch kan het soms beter zijn aan de hand van het procesrecht en bewijsmateriaal eerst te bedenken waar men de zaak aanhangig maakt en dan pas te doen. In Oostenrijk moeten getuigen, als die worden aangeboden, ook verplicht gehoord worden. Indien ik als bewijs een deskundigenrapport van een ski-technisch deskundige aandraag, wordt er dus ook een deskundige benoemd. Deze reconstrueert het ongeval aan de hand van getuigenverklaringen, foto's, materiaal, letsel etc. De zaak staat er dan bij een goed rapport veel sterker voor. Ook de ervaring van rechters bij skiongevallen is in Oostenrijk veel groter

dan in Nederland. Maar soms kan het handiger zijn de zaak in Nederland aan te brengen.”

Is de hoogte van de schade-uitkering nog een reden om voor Oostenrijk te kiezen?

“Jazeker. In Oostenrijk zijn de schadevergoedingen in het algemeen veel hoger dan in Nederland. Als je de zaak aanhangig maakt in Nederland, vooropgesteld dat dit natuurlijk mogelijk is vanwege de internationale regelingen, is de Nederlandse rechter eerder geneigd om vanuit zijn Nederlandse achtergrond de schadevergoeding te berekenen. Ik denk niet dat de Nederlandse rechter snel een Oostenrijks medisch deskundige zou benoemen om een deskundigenrapport op te stellen. Een schouderbreuk bijvoorbeeld levert al snel circa €8.000,- op aan Schmerzengeld (smartengeld) en een whiplash varieert van €1.000,- tot €66.000,-. Dit Schmerzengeld wordt in Oostenrijk berekend op basis van het aantal dagen ongemak. Een lichte pijn €100,-, een middelzware pijn €200,- en zware pijn €300,- tot €330,- per dag. De pijndagen worden vastgesteld door een medisch deskundige.

Daarnaast is er nog een aantal andere schadecomponenten, zoals Verunstaltungsschade, dus littekens, hinken, in een rolstoel zitten etc.. Ik meen dat de hoogste uitkering Schmerzengeld in Oostenrijk circa €300.000,- is bij een verlamming. In Nederland zit dat ongeveer op de helft. Onlangs heeft de Oostenrijkse Hoge Raad nog een uitspraak gewezen waarbij het Schmerzengeld in de toekomst verhoogd zou moeten worden omdat de bijbehorende tarieven dateren van circa 15 jaren terug.”

Hoe keek Oostenrijk naar het ongeval van Prins Friso?

“Daar was Oostenrijk natuurlijk niet erg blij mee. Het is voor een land dat van toerisme leeft niet goed dat een dergelijk ongeval in de publiciteit komt. Immers er wordt voor het off-piste skiën steeds meer reclame gemaakt, ook al omdat het allemaal steeds extremer moet. Een kwestie van vraag en aanbod. Men weet hier natuurlijk heel goed dat toeristen in het algemeen niet veel kennis en ervaring hebben als ze zich buiten de piste begeven. Economische redenen lijken dan zwaarder te wegen. De motivering van Justitie roept bij



Interessant zo'n kijkje in de Oostenrijkse keuken. Mocht het mis gaan dan kan er gebeld worden?

"Tuurlijk, liefst zo snel mogelijk na het ongeval en voordat er bij de politie een verklaring wordt afgelegd, maar tijdens de Hollandse Weken sta ik zelf in de sneeuw. De telefoontjes komen natuurlijk ook altijd erna. Zo gaat het toch ook bij een verkeersongeval. Pas dan wordt immers duidelijk wat de gevolgen zijn van het opgelopen letsel. Mensen moeten dan wel goed voorgelicht worden over de mogelijkheden. Ik hoop dat ik met dit interview kan voorkomen dat veel mensen denken dat als mensen regels overtreden en je daardoor letsel oploopt dat dat er nu eenmaal bij hoort. En voor ik het vergeet: 'Halz- und Beinbruch!'" ♦

Zie voor meer informatie www.bergsportrecht.eu

mij vele vragen op. Zeker als men stelt dat beiden zich van het gevaar bewust waren omdat ze een lawinepieper om hadden gedaan. Alsof daardoor kennis en bewustzijn naar de hersenen zou worden overgeleid dat de betreffende helling bij deze lawinewaarschuwing 4 op een schaal van 5 gevaarlijk was. De meeste toeristen, waar ik Prins Friso toch ook toe reken, zijn zich echt niet van de gevaren bewust als ze een lawinepieper dragen. Ze zijn zich pas van deze gevaren bewust als ze dat ter plekke wordt verteld en het concrete gevaar wordt aangewezen. Vreemd was natuurlijk dat zijn metgezel Moosbrugger, die daar hotelier was

en lid van de Bergrettung in Lech, een lawine airbag droeg en de Prins niet. Was Moosbrugger zich daardoor dan niet veel meer bewust van het gevaar? Hij kwam ook in de lawine terecht maar de lawinerugzak redde zijn leven. Wanneer we de lijn van de redenering van het Justitie zouden moeten doortrekken, klopt dat dan toch niet meer. Men hoeft niet te vervolgen als er onvoldoende bewijs is. Kennelijk hanteerde men hier dit standpunt. Wij zullen het helaas nooit weten hoe het anders zou zijn afgelopen met Moosbrugger. Voor Nederland zou dit zeer leerzaam zijn geweest en dat had zeker geen kwaad gekund."

NOMINATIE

WIE KRIJGT DE PIV GIRAFFE 2013?

Stichting Personenschade Instituut van Verzekeraars (PIV) maakt zich sterk voor kwaliteit en klantgerichtheid vanuit aansprakelijkheidsverzekeraars naar een hoger plan te tillen, waardoor er een betere afstemming ontstaat tussen de diverse deelnemende partijen in de afwikkeling van een letselschade.

De PIV Giraffe of Letselschade Award, die ieder jaar door het PIV wordt uitgereikt, is een blijk van waardering voor een persoon of instelling die zich op bijzondere wijze voor het vak van de behandeling van personenschade heeft ingezet en bijgedragen heeft aan haar doelstelling en daarmee, zoals de giraffe, haar nek heeft uitgestoken.

Vindt u dat de redactie van het magazine LetselschadeNEWS of een ander initiatief die waardering verdient? Stuur dan uw mail met nominatie en toelichting vóór 28 februari 2013 naar pivgiraffe@verzekeraars.nl! Uit de voordrachten kiest het PIV de winnaar.

Op vrijdag 22 maart a.s. zal tijdens de PIV Jaarconferentie in het congrescentrum Figi te Zeist voor de vijfde keer de uitreiking plaatsvinden. Het thema van de PIV jaarconferentie is dit jaar: 'Van strijdbijl naar vredespijp.' ♦

